

**Dokumendihaldusnõukogu
koosoleku protokoll**

Tallinn

14.03.2013

nr 26-3/13-00253/002

Algus: 14.30   **Lõpp:** 17.15

Juhatas: Liivi Karpištšenko

Protokollis: Alar Teras

Võtsid osa: Terje Mäesalu
Ilona Kään
Kaido Palu
Kerli Naruski
Kärt Allert
Liis Laaneloog
Reeli Lek (Reet Ringo asendaja)
Riina Velleste
Toivo Jullinen
Terje Pall (Ulvi Peets asendaja)
Kadi Krull
Marve Kaljumäe
Märt Ibrus (Uno Vallner asendaja)

Puudusid: Kristel Mändmaa
Sven Pöder
Terje Viertek

Kutsutud: Pille Noodapera
Hanno Vares
Aili Ilves
Priit Parmakson
Janek Rozov
Kairi-Ly Einborn

Päevakord:

1. EDHSide miinimumnõuded ja nende rakendamine

- informatsioon miinimumnõuete lõppversiooni koostamise kohta (ITAO)
- informatsioon eestindatud standardi EVS-ISO 16175-3:2012 kohta: juhised ja nõuded dokumentidele nn ärisüsteemides (Hanno Vares, Rahvusrhiiv)
- arutelu DHSide kui standardtoodete registreerimisest RIHAs (senist praktikat tutvustavad ja arutelus osalevad Aili Ilves ja Priit Parmakson RIAst).

2. Tegevuste kavandamine õigusaktide ajakohastamiseks
3. Muud küsimused
  - kirja standard
  - juurdepääsupiirangu aluste klassifikaator
  - IKT arengusuunad

Liivi Karpištšenko avab koosoleku ja teatab, et ministri käskkirjaga on tehtud muudatused nõukogu koosseisus ja tema on nimetatud nõukogu esimeheks. Teeb ettepaneku esmalt arutada päevakorrapunkt nr 3.

3. Muud küsimused

Liivi Karpištšenko: Kirja standard on nüüdseks valmis. Kooskõlastamise läbinud. Parandused tehtud. Ilmub 05.04.2013. Eeldatav hind *ca* 16 eurot. Kõik, kes ettepanekuid ja kommentaare esitasid, saavad autorieksemplari isiklikuks kasutamiseks.

AKI esindajate poolt paluti edasi öelda, et väljatöötamisel on juurdepääsupiirangute klassifikaator. AKI pani kirja kõik AvTS-st tulenevad piirangud ja palub valitsusasutuste abi teistest seadustest tulenevate piirangute lisamiseks. Tähtaeg on 20. märts 2013.

IKT arengusuundadest. 13.03.2013 pärastlõunal toimus MKM-i uue asekanstleri Taavi Kotka poolt korraldatud seminar. Janek Rozov tegi lühikokkuvõtte seminarist.

1. EDHSide miinimumnõuded ja nende rakendamine

- **informatsioon miinimumnõuete lõppversiooni koostamise kohta (ITAO)**
- **informatsioon eestindatud standardi EVS-ISO 16175-3:2012 kohta: juhised ja nõuded dokumentidele nn ärisüsteemides (Hanno Vares, Rahvusarhiiv)**
- **arutelu DHSide kui standardtoodete registreerimisest RIHAs (senist praktikat tutvustavad ja arutelus osalevad Aili Ilves ja Priit Parmakson RIAs).**

Liivi Karpištšenko: Juhist pole jõudnud veel välja anda. Vajas täpsustamist. Arendajatelt küsimus, et miks me teeme MoReq2 järgi kui on olemas MoReq2010. MoReq2010 on laiem. Läbi on viidud kaks hanget nõuete lõpuleviimiseks. Rahvusarhiiv korrastab poolleioleva materjali. Esimese komplekti loodame saada valmis 8. aprilliks 2013 ja edasi 3 kuu jooksul võrreldakse neid nõudeid MoReq2010 nõuetega. Euroopa tasandil pole seda tehtud. Saame selgust ka terminoloogia osas. Peale seda läheb 1 kuu veel. Sügiseks on nõuete komplekt olemas.

Liivi Karpištšenko annab sõna Hanno Varesele, kes tutvustab standardit EVS-ISO 16175-3:2012. Standard räägib dokumentidest teistes infosüsteemides. See on nõukogu liikmetele informatsiooniks.

Hanno Vares: (ettekande slaidid on lisatud protokollile) Standardite tutvustamisega on probleeme. Pakuti, et seda tutvustada dokumendihaldusnõukogu kaudu. Standardi tekst pärineb Rahvusvahelise Arhiivinõukogu ICA juhendist ja see on aastast 2008. Seda lugedes läks asi lihtsamaks. Andmekogude temaatikasse tekkis dokumendihalduri ja arhivaari vaade juurde. Standard läheb andmeväljade tasandile. Standard on ilmunud. Seda saab osta ja sirvida.

Arutelu.

Priit Parmakson: Sellest mudelist paistab välja, et dokumendid peaksid tekkima siis kui vaja. Dokumendid võivadki olla räsied infosüsteemides.

Janek Rozov: Vastutus tuleb viia protsessi kirjeldamisse ja leppida kokku, millal ja millest peab dokument tekkima. Võimalik et räsied ongi see lahendus.

Hanno Vares: Mõne konkreetse näite puhul võib see olla päästerõngas ja aitab kulusid kokku hoida. Tuleb arvestada, et standardi alusdokument pärineb aastast 2008 ja selle väljatöötamist alustati veelgi varem.

Liivi Karpištšenko: Soovitan standardit kindlasti lugeda ja tutvustada ka IT-spetsialistidele. Tekib arusaam, kuidas ärisüsteemides dokumendid tekivad, kuidas saaks andmetele säilitustähtaegu määrata jne. Konkreetsete nõuete kasutatavus on küsitav. Tundub, et need lähtuvad ikkagi traditsioonilise DHSi vaatest ja sama on ilmselt probleem ka MoReq2010 puhul.

Toivo Jullinen: Sellest standardist tuleb alustada. 2003.a. alustati ICA standardi ja MoReq-i väljatöötamisega, Selgus et MoReq on mahukam. Standardi kolmas osa on uudne. 2009.a. tekkis mõte, et MoReq2 ja ICA standardi kolmas osa ühendada. Oli mõte, et MoReq2010 haarab mõlemat. Õnnestunud on käima lükata puuduolevate juppide tegemine. DLM Forumi järgmisel kohtumisel Dublinis kuuleme, mis seisus asi on. Meie arhiiviseaduses on dokumendi mõiste lai ja ka infosüsteemide dokumentidele kohaldatav.

Liivi Karpištšenko: DHS-d on eritüüpi süsteemid. Neid ei saa üks-ühele võrrelda teiste infosüsteemidega. Seetõttu on nende kirjeldamine RIHAs olnud probleemiks. Ei ole mõtet neid kirjeldada lihtsalt „linnukese“ pärast, tuleb selgeks teha, mis eesmärged me kirjeldamisega tahame saavutada. Oskame öelda seda, mis on RIHA eesmärk ja ka seda, mis oleks koordineerijate vajadused (ettekande slaidid on lisatud protokollile).

Aili Ilves: DHS-de kohta RIHA nõudeid ei ole. DHS-d ei lähe klassikalise andmekogu alla. See on kokkuleppe küsimus, mida RIHAs kirjeldada.

Arutelu.

Kerli Naruski: Meie huvi on saada infot DHS-i arendamise käigus. Teiste osapoolte huvi ei oska arvata, et kui palju kirjeldada. Kindlasti otsiks RIHA-st funktsionaalsust, kasutajaid ja mida on juurde arendatud.

Aili Ilves: Kas RIHA võiks olla kui „turuplats“, kus tellijad ja arendajad saaksid kokku?

Kaido Palu: Selleks, et jõuda menetlussüsteemide registreerimise faasi, on vaja õigusakti. Olulised on 2 eesmärki: avaandmete kättesaamine ja x-tee päringute kirjeldamine.

Liivi Karpištšenko: DHS-de aluseks on AvTS ja AÜA.

Kärt Allert: RIHA-t aktiivselt kasutanud pole. Meie poolt on seal väga poolikud andmed. Arusaamatuks jäi, kas on vahet karbitootel ja oma tarbeks arendatud DHS-i vahel.

Janek Rozov: Vajalik on saada infot teenuste arendamiseks.

Terje Mäesalu: Lepinguga on EDHS-i arendatud kood lukus ja jagada ei saa. Hea oleks teiste asju üle võtta ja enda tarbeks mugandada. Oluline on lisafunktsionaalsus. Oluline on tugi hangete tegemise osas. Näiteks SAP-i vaatamisel selgus, et mõni funktsionaalsus on meil PINAL-is olemas.

Märt Ibrus: RISO lehel on juhis olemas hangete tarbeks.

Marve Kaljumäe: Arenduste puhul suhtlen otse teiste kasutajatega.

Ilona Kään: Meenub selle aasta algusest pdf-de loomise nõue DHSides. Pole seni RIHA-t kasutanud. Võib-olla vaateid eristada – dokumendihalduri vaade, IT arendaja vaade.

Liis Laaneloog: Allasutuste DHS registreerimine. Põrkusime AvTSi andmekogu sätetega vastuollu. See ei vastanud DHS-dele.

Aili Ilves: Jätame praegused kirjeldused kõrvale ja otsustame, kuidas peaks RIHAs olema.

Reeli Lek: Kui kõik hakkavad oma lisaarendusi sisestama, siis kuidas leiame ja aru saame? Võimalik et lihtsam on ikkagi pöörduda otse asutuse poole.

Riina Velleste: RIHA-st otsinud ei ole. Arendaja on alustanud registreerimist, aga see jäi pooleli. Pille Noodapera: Rahvusarhiivi huvitab arhiveerimise võimekus. Huvi võivad pakkuda liidestused teiste süsteemidega hindamise etapis. Asutuse arhiivi tervikpilt huvitab arhiivi. Sealt välja valida see, mida säilitada.

Kadi Krull: DVK liidestused. Metaandmete elemendid loendi ja kapsli osas.

Liivi Karpištšenko: Praegu on võimalik standardtoode RIHA-s registreerida.

Toivo Jullinen: Praegu siit laua ümbert sellist soovi ei tulnud, et EDHS-e RIHA-s registreerida.

Liivi Karpištšenko: ülevaade olukorrast on vajalik, koordineerijatele kindlasti. EDHSid on osa riigi infosüsteemist.

Aili Ilves: Tulemas on kaks RIHA seminari. Üheks teemaks võiks olla nutikad hanked.

OTSUSTATI: Nõukogu liikmed annavad täiendava tagasiside, mis oleks miinimum, mis võiks RIHA-s olla. ITAO saadab liikmetele ettepanekute esitamise tähtaja.

2. Tegevuste kavandamine õigusaktide ajakohastamiseks

Liivi Karpištšenko: Täna on vaja ajakava ja tegevused paika panna õigusaktide muutmise ettepanekute koondamiseks (ettekande slaidid on lisatud protokollile). Hea oleks kui saaks koondatud probleemid ja praktikad, mis takistavad elektroonilist asjaajamist. Näiteks säilitatakse pikaajaliselt pigem paberikandjal. Kas paeks tegema elektroonilise säilitamise kohustuslikuks? Muidu võib juhtuda, et kunagi peab Rahvusarhiiv paberile prinditud digidokumendid taas digiteerima.

Pille Noodapera: Arhiivieeskirjas on säte, et asutus võib üle anda paberil säilitatavate dokumentide faile arhiivile. Eesmärgiks kasutamise lihtsustamine.

Liivi Karpištšenko: Kas see ei peaks olema kohustus? Aegunud õigusakte kaardistada tuleks koos allasutustega. Kas teha aktsioon s.t korraga või asutuste kaupa?

Arutelu.

Kärt Allert: Kaardistus on vaja teha. Sisusse on vaja laskuda.

Liivi Karpištšenko: Eriseadustes sätteid digiallkirja mittekohustuslikkuse ja dokumentide DHS-s mitteregistreerimise kohta. Viia üldseadusesse ka seda võimaldav säte ja mis on tingimused. Kas saaksime aasta lõpuks ettepanekud kokku? Järgmine arutelu kavas septembris. Kaardistamise etapid kokku leppida, juunis esimene etapp ja esimene ülevaade. Huvitab kus nõutakse paberit või väga paberipõhist menetlust. Õigusaktides kirjeldatud eri vorme, mis on sisuliselt blanketid. Vormid tuleks asendada andmekirjeldusega

Riina Velleste: Seaduste ja määruste arv võib olla ministeeriumide lõikes erinev. Põllumajandusministeeriumis oleme analüüsiga jõudnud seaduste tasemele. Juriidiline osakond ka kaasatud, õigusaktid jagatud nõunike vahel analüüsimiseks.

Liivi Karpištšenko: Väga hea näide asutusesisesest koostööst. Ettepanek jääda esialgu seaduste juurde. Kelle valitsemisalas eriseadusi vähe, võtavad määruseid juurde.

OTSUSTATI: ITAO koostab ettepanekute esitamise vormi. Nõukogu liikmed esitavad esialgsed tulemused juunikuu koosolekuks.

Kadi Krull: RIA ootab tagasisidet uue DVK kapsli kohta. Tagasiside on ka see, kui öeldakse, et kõik on korras.

Juhataja
Liivi Karpištšenko

Protokollija
Alar Teras

Lisad: DHN_140313_EVS_ISO_16175_3.pdf
              DHN_140313_DHSid_RIHA.pdf
              DHN_140313_Oigusaktide_ajakohastamine.pdf